

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/258/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117222503
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117222503.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: E.. E. H., X.. XX.XX.XXXX, L. E. F. XX, XXX XX Z., proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, právne zastúpeného Advokátska kancelária, JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o zaplatenie 3 426,84 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 3 426,84 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom č.k. 9Csp/258/2017 - 81 zo dňa 22.03.2018 súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, pričom vychádzal z nasledujúceho:

„ 1. Návrhom došlým súdu dňa 23.10.2017 sa žalobca domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3 426,84 €. Žalobca vychádzal z toho skutkového základu, že dňa 11.12.2008 uzavrel ako dlžník so žalovaným ako veriteľom zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mal byť zo strany žalovaného žalobcovi poskytnutý úver vo výške 50 000,-Sk (1 659,70 €). Žalovaný však hneď na začiatku zmluvného vzťahu zrazil z istiny poplatok za poskytnutie služby vo výške 4 183,-Sk (165,41 €), na základe čoho tak skutočná výška úveru predstavovala sumu 1 494,29 €. Žalobca sa na základe predmetnej úverovej zmluvy zaviazal v 30-tich mesačných splátkach po 101,41 € vrátiť žalovanému istinu úveru spolu s odplatom za poskytnutý úver súhrnne vo výške 3 207,71 €. Rovnakého dňa, teda 11.12.2008 bola uzatvorená ďalšia zmluva s rovnakým obsahom s č. XXXXXXXXXXXX. Žalobca v žalobe ďalej cituje ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako aj ustanovenie Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.. Žalobca má za to, že ním napádané zmluvy neobsahujú údaj o RPMN v reálnej výške tak ako to vyžaduje ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Keďže predmetné spotrebiteľské zmluvy uvádzajú výšku RPMN nesprávne, považuje ich žalobca za bezúročné a bez poplatkov. Žalobca má ďalej za to, že aj dohoda o odplate za poskytnutie úveru je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 OZ, a teda neplatná. Žalobca následne cituje ustanovenia OZ o bezdôvodnom obohatení a má za to, že žalovaný sa na jeho úkor obohatil sumou, ktorá zodpovedá rozdielu medzi poskytnutým úverom a sumou žalobcom skutočne zaplatenou. Z oboch zmlúv sa žalovaný obohatil spolu o sumu 3 426,84 €. Žalobca sa ďalej vo svojej žalobe zaoberá otázkou objektívnej premlčacej lehoty, kde poukazuje na rozhodnutia KS v PO aj KS v KE, podľa ktorého v obdobných prípadoch sa uplatňuje 10 ročná premlčacia lehota, pretože sa vychádza z toho, že bezdôvodné obohatenie bolo žalovaným získané úmyselne.

2. Žalovaný sa k žalobe prvýkrát vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 18.12.2017 (č.l. 38-52), v ktorom uviedol, že žalobu považuje v celom rozsahu za nedôvodnú. Hneď na úvod svojho vyjadrenia žalovaný vzniesol námietku premlčania uplynutia dvojročnej subjektívnej ako aj trojročnej objektívnej premlčacej lehoty. Žalovaný nesúhlasí so záverom žalobcu o tom, že sa mal na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Má za to, že takýto záver z tvrdení žalobcu vyvodit' nemožno. Existenciu úmyslu získať bezdôvodné obohatenie podľa žalovaného popierajú nasledovné skutočnosti:

a) výška odplaty v oboch zmluvách o revolvingovom úvere bola určená v zmysle § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z. z.,

b) výška RPMN bola určená spôsobom, ktorý stanovoval zákon č. 258/2001 Z. z..

2.1. V rámci právnej argumentácie žalovaný poukazuje na tie rozhodnutia krajských súdov v SR, a to konkrétne KS v ZA a KS v BB, ktoré odmietajú prezumpciu bezdôvodného úmyselného obohatenia na strane dodávateľa. Žalovaný ďalej poukazuje na to, že žalobca má právnické vzdelanie a zároveň od 12.05.2014 je zapísaný v zozname mediátorov. Najneskôr týmto dňom po zložení odbornej skúšky mu teda muselo byť zrejmé, že zmluva podľa jeho tvrdení má vady, ktoré spôsobujú jej bezúčnosť a bezpoplatkovosť. Vychádzajúc aj z tohto najneskoršieho dátumu vedomosti žalobcu o podstatných skutkových okolnostiach pre vznik bezdôvodného obohatenia má žalovaný za to, že žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby ako subjektívnej, tak aj objektívnej.

2.2. V tomto podaní žalovaný ďalej preukazuje, že odplata preskúmaných úverov bola v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi. Zároveň uvádza, že správny bol aj výpočet RPMN a poukazuje na rozhodnutia KS v BB, ktorý postup žalovaného, ktorý pri výpočte RPMN odmenu za poskytnutie úveru odrátal od poskytnutého úveru je správny.

3. Súd na pojednávaní konanom dňa 22.03.2018, vykonal dokazovanie obsahom spisu a s prihliadnutím na tvrdenia strán sporu zistil nasledujúce:

3.1. Žalovaný ako veriteľ a žalobca ako dlžník uzavreli dňa 15.12.2008 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 50 000,- Sk. Rovnakého dňa uzatvorili ďalšiu zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX s úplne totožnými parametrami. Podľa týchto zmlúv predpokladaná RPMN mala výšku 68,80 %, ročná úroková sadzba bola 68,80 % a priemerná RPMN za úver mala výšku 34,92%. Pokiaľ ide o splatnosť úveru, v zmluve bolo uvedené, že počet splátok je 30 a úver je splatný 14-teho dňa v mesiaci. Zmluva neobsahuje dátumové alebo iné jednoznačné vyjadrenie konečnej splatnosti úveru. Oznámením z 27.06.2011 žalovaný oznámil žalobcovi, že boli splnené všetky záväzky zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Rovnako listom zo dňa 27.06.2011 oznámil žalovaný žalobcovmu zamestnávateľovi, že úver bol v celom rozsahu splatený, a preto žiadajú pozastavenie vykonávania dohody o zrážkach zo mzdy. Úplne rovnaký proces bol vykonaný aj v súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX.

3.2. Žalobca súdu predložil výpočet RPMN pre spotrebiteľský úver z internetovej stránky ekonomika.sme.sk, podľa ktorého RPMN vychádza vo výške 86,38 %. V rámci zadaných kritérií je uvedená výška úveru 1 659,70 € a dodatočný náklad 165,41 €, čo nezodpovedá skutočnosti, pretože výška úveru bola 1 659,70 € a dodatočný náklad bol už zahrnutý v tejto výške.

3.3. Z listu žalovaného adresovaného zamestnávateľovi žalobcu zo dňa 17.12.2010 (č. l. 30) vyplýva, že k tomuto dátumu pohľadávka zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX predstavovala 1 419,74 € a zo zmluvy XXXXXXXXXXXX predstavovala 1 269,74 €. Ak celková suma pohľadávky z každej zo zmlúv bola 3 207,71 € a žalobca zastáva názor o tom, že je povinný vrátiť iba poskytnutú istinu, či už vo výške 1 659,70 € alebo bez poplatku 1 494,29 €, je zrejmé, že v tomto čase už celá poskytnutá istina žalobcom bola splatená.

3.4. Ako prílohu k vyjadreniu žalovaný predložil informácie poskytované alebo nachádzajúce sa na webovej stránke žalobcu ako mediátora. Ďalej na preukázanie svojich tvrdení, žalovaný predložil súdu tabuľku o maximálnej výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru.

3.5. Podstatné pre prejednávajúcu vec je to, že žalovaný rovnako súdu predložil inšpekčný záznam zo dňa 16.10.2009 (č. l. 48-52) o kontrole vykonanej inšpektorátom SOI so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj. Predmetom kontroly bola požiadavka z Ministerstva financií SR za účelom zistenia, či daný subjekt za prvý a druhý štvrťrok 2009 pri poskytovaní spotrebiteľských úverov dodržal maximálnu výšku RPMN podľa Nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Kontrolovaných bolo 5 vybraných zmlúv o úvere uzatvorených v 1. štvrťroku 2009 a 5 zmlúv o úvere uzatvorených v 2. štvrťroku 2009. Pokiaľ ide o kontrolované zmluvy, tieto mali nasledujúce ročné úrokové sadzby a RPMN: 65,89 % a 65,89 %; 65,57 % a 65,57 %; 64,11 % a 64,11 %; 67,48 % a 62,81 %; 67,81 % a 65,19 %; 51,38 % a 49,42 %; 64,14 % a 59,89 %; 67,72 % a 61,28 %; 64,20 % a 63,03 %; 64,11 % a 62,94 %. Podľa tohto záznamu Nariadenie vlády SR č. 238/2008 Z. z. ustanovovalo výšku, ktorá nesmie prevýšiť odplatu za poskytnutie

spotrebiteľského úveru. Za prvý štvrtrok roku 2009 dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN predstavoval 69,98 % a štvornásobok hodnoty váženého priemeru predstavoval hodnotu 75,92 %, za druhý štvrtrok 2009 dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN predstavoval 81,22 % a štvornásobok hodnoty váženého priemeru predstavoval 77,76 %. Z desiatich námatkovo vybraných a prekontrolovaných zmlúv, kontrolný subjekt nezistil prekročenie hodnoty RPMN. Predmetom kontroly bolo aj šetrenie podnetu č. 1616/2009 postúpeného od Ministerstva financií SR, kde spotrebiteľka sa sťažovala na neprimeranosť odplaty a možnú úžeru poskytovateľa úveru spoločnosti Profi Credit Slovakia s.r.o.. Spotrebiteľka sa sťažovala na to, že odplata za poskytnutie úveru nevstupuje do základu výpočtu pre RPMN. Výsledkom šetrenia kontrolného orgánu sa nezistilo pochybenie pri výpočte RPMN s tým, že odmena za poskytnutie služby odkladu splátok vo výške 241,85 € bola zahrnutá do výpočtu RPMN. Uvedené závery sú podstatné pre rozhodnutie súdu ohľadom otázky možného úmyselného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, kde o tomto úmysle hovoriť nemožno, ak štát prostredníctvom svojho kontrolného orgánu pri kontrole obdobných zmlúv ako sú predmetom preskúmania v tejto veci, nemal žiadne námietky voči RPMN a výške úroku v zmluvách uzatváraných žalovaným ako dodávateľom.

3.6. Žalovaný súdu ďalej zaslal výpočet RPMN pre obe úverové zmluvy (č. I. 55-56), kde výsledok je taký ako sa uvádza v zmluvách.

3.7. Vo vyjadrení žalobcu doručenom súdu dňa 24.01.2018 (č. I. 60-63) žalobca zotrval na svojich vyjadreniach v celom rozsahu a má za to, že bezdôvodné obohatenie získané na jeho úkor je bezdôvodným obohatením úmyselným. Predložil súdu rozhodnutie SOI zo dňa 24.02.2014 ako aj zo 16.04.2012, ktoré by mali podporovať jeho právnu argumentáciu. Tu však treba uviesť, že súdu nie je zrejmé, či tieto rozhodnutia nadobudli právoplatnosť, ale podstatné je to, že tieto rozhodnutia sú vydané v časovom odstupe štyroch, resp. šiestich rokoch od uzatvorenia zmlúv, ktorých posudzovanie je predmetom tohto zákona. Týmito rozhodnutiami teda žalovaný nemohol byť upozornený na svoj prípadne nesprávny postup pri poskytovaní spotrebiteľských úverov.

3.8. Žalovaný ďalšie vyjadrenie predložil súdu podaním zo dňa 21.02.2018 (č. I. 72-75), v ktorom uviedol, že pokiaľ ide o predložené rozhodnutie SOI zo dňa 24.02.2014, toto bolo zrušené rozsudkom KS BA sp. zn. 5S/85/2014, ktorý bol vydaný dňa 23.06.2015. Pokiaľ ide o rozhodnutie SOI zo dňa 16.04.2012, toto nemá žiadny vzťah k žiadnej zo sporových strán. Žalovaný zotrval na svojom vyjadrení o správnosti výpočtu RPMN.

4. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania sa súd primárne zaoberal touto, pretože aj v prípade dôvodnosti žaloby (tá by dôvodná bola minimálne pre neuvedenie konečnej splatnosti úveru v zmluve) by jej nebolo možné vyhovieť pre premlčanie.

4.1. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

(3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.“

2. Žaloba bola zamietnutá na tom právnom základe, že aj v prípade jej dôvodnosti, by uplatnená pohľadávka bola premlčaná.

3. Na základe odvolania žalobcu bol rozsudok okresného súdu uznesením KS v Prešove č.k. 21Co/108/2018 - 136 zo dňa 24.01.2019 zrušený.

3.1. Krajský súd v Prešove v zrušovacom uznesení uviedol:

„13. Súd prvej inštancie nemal preukázané úmyselne bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Žalobca nepredložil žiadne rozhodnutie predchádzajúce uzavretiu zmluvy o úvere, ktorým by upozornil žalovaného na nedostatok v zmluve. Navyše bol žalovaný utvrdený organom štátneho dozoru pri obdobných zmluvách nemal námietky proti výške RPMN a úroku. Trojročná objektívna lehota začala plynúť v deň preplatenia úveru, t.j. prvej pol. roku 2011 a uplynula v prvej polovici 2014.

14. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie mal správne premlčanie uplatneného nároku žalobcu posúdiť z hľadiska 10-ročnej premlčacej doby na uplatnenie práva pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení.

15. Odvolací súd konštatuje, že žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom úverov na profesionálnej báze, podnikateľom, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň

a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Zmluvné podmienky sú tvorené poskytovateľom úveru aj s dôsledkami pre navrhovateľa zmluvných podmienok. Žalovaný, pri uzatváraní zmlúv konal evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj väčšia zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností. Odvolací súd je toho názoru, že žalovaný ako subjekt pôsobiaci dlhoročne na finančnom trhu mal vedomosť o nárokoch, ktoré uplatňoval v rozpore s zákonom, napriek tomu tak postupoval v množstvách ďalších zmlúv a jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. V zmysle ust. § 107 ods. 2 OZ (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012). Zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počítá s desaťročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počítá odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ).

16. Je dôvodné preto predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že neuvedením podstatných náležitostí vyžadovaných zákonom č. 258/2001 Z. z. v zmluve o spotrebiteľskom úvere nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzročený (dolus indirectus, tzv. nepriamy úmysel). Zákon č. 258/2001 Z. z. platný a účinný už od 01.10.2001 už od jeho prvej účinnosti obsahoval povinnosť uvedenú v ustanovení § 4 ods. 2 písm. g) a to uvádzať v zmluvách RPMN, pričom zároveň platí, že ak táto nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Predmetné zmluvy boli uzavreté v roku 2008, tzn. už v päťročnej dobe podnikania žalovaného v oblasti poskytovania úverov, kedy po celý čas platila zákonná nevyvrátiteľná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých úverov v prípade absencie RPMN. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012). Žalovaný ako profesionál v poskytovaní úverov pokiaľ neuviedol podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere musel vedieť, že tým spôsobom bude inkasovať od žalobcu úroky, na ktoré nemá právo. Ak tieto úroky napriek tomu inkasoval, musel si byť vedomý, že sa na úkor žalobkyne obohacuje.

17. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prípade subjektívnej premlčacej lehoty lehota začala plynúť dňom, keď žalobcom zaplatená čiastka presiahla čiastku žalobcovi žalovaným poskytnutú. Čo bolo v prvej polovici roka 2011 a subjektívna premlčacia lehota uplynula v prvej polovici roka 2013.

18. V danej právnej veci bezdôvodné obohatenie vzniklo v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Doposiaľ nebola prekonaná judikatúra súdneho dvora Európskej únie o existencii nezanedbateľného nebezpečenstva, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na neprijateľnosť zmluvnej podmienky v čase jej uzatvárania (porov. spojené prípady C-240 až 244/98). Tým sa ale zákonite natíska otázka, že ak takéto obavy existujú v čase vzniku zmluvy, o čo menšie obavy existujú v čase, keď spotrebiteľ vykonáva reálne plnenie z takejto zmluvnej podmienky. Zdá sa, že je tu rovnaké nebezpečenstvo a reálny život to potvrdzuje, že spotrebiteľia platia z nevedomosti správne aplikovať právo a v pochybnostiach (arg. slovo „mala pochybnosti o preplácaní úveru“), ktorú skutočnosť súd prvej inštancie použil paradoxne v neprospech žalobkyne.

19. Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Nie sú však chránení neobmedzenú dobu, ale len kým im neuplynie objektívna premlčacia doba, ktorá začína plynúť bez ohľadu na to, či sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto sa na ich úkor obohatil. Súd prvej inštancie preto nedôvodne vyjadruje obavu o obranu žalovaného, pretože objektívna doba plynie nezávisle na vôli žalobkyne.

20. Odvolací súd preto zásadne nemôže súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že už v čase, kedy došlo k plneniu nad rámec poskytnutej čiastky, žalobcovi začala plynúť premlčacia doba (arg. slovo „došlo“ ako relevantné no pri objektívnej premlčacej dobe ;§ 107 ods.2 OZ).

25. Pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia (do pozornosti tiež Nález ÚS ČR II. 2460/17 zo dňa 19.03.2018).

26. Odvolací súd zástava názor, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, kedy oprávnený zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodiť vznik bezdôvodného obohatenia na strane zodpovedného subjektu a orientačne aj jeho rozsah tak, aby bolo možné približne určiť výšku náhrady v peniazoch. Vyžaduje sa pritom skutočná, nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že

na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa oprávnený subjekt pri náležitej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale to, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel. Rozhodujúci je teda subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie tohto práva. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa neviaže na čas, od kedy sa žalovaný dozvedieť mal a mohol s poukazom na to, že mal poznať právo. a ale na okamih, kedy sa žalovaný skutočne dozvedel že na jeho úkor sa žalobca bezdôvodne obohatil, teda vtedy, kedy mal žalovaný k dispozícii údaje, ktoré mu umožňovali podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, teda keď sa dozvedel, že právny dôvod na plnenie úrokov a poplatkov z jednotlivých zmlúv nebol od začiatku daný.

27. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie že plnila. Žalobca vyhlásil, že o tom, že sa na jeho úkor niekto obohatil, sa dozvedel mesiac pred podaním žaloby (09/2017).

28. V danom prípade ide o spotrebiteľský spor s účasťou slabšej strany, kedy nemôže byť na ujmu žalobcu jeho vzdelanie. Ak žalobca na pojednávaní prehlásil, že sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení mesiac pred podaním žaloby, táto skutočnosť nebola žalovaným vyvrátená, preto je nutné vychádzať z takéhoto záveru. Ak mal o tom súd prvej inštancie pochybnosť, bolo jeho úlohou procesným spôsobom vypočítať žalobcu ako stranu sporu. To, že žalobca mal právnu pomoc pri podávaní žaloby je zrejmé zo samotnej žaloby a formulácií tam uvedených, kedy sa hovorí „žalobou poukazujeme“, čo nepochybne znamená, že išlo o spoluprácu s osobou znalou tejto právnej problematiky.“

4. Okresný súd vec opätovne prejednal a dospel k takýmto záverom:

4.1. Súd preskúmal zmluvu o úvere uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným a zistil, že údaje o požadovanom revolvingovom úvere, teda oferta dlžníka sa nachádza v bode 5. tejto zmluvy. Okrem iného dlžník pri oboch zmluvách dňa 11.12.2008 požadoval, aby mu bol poskytnutý úver, ktorého RPMN bude predstavovať výšku 68,80%. V bode 6. zmlúv podpísanej veriteľom dňa 15.12.2008 sa nachádzajú údaje o schválenom revolvingovom úvere, ktoré sú zhodné s ofertou dlžníka okrem údajov o RPMN. Návrh zmluvy prijal veriteľ s uvedením RPMN vo výške 69,09%. Súčasťou prijatia návrhu zo strany žalovaného veriteľa boli aj „Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere“, ktoré oproti návrhu na uzavretie zmluvy obsahujú ďalšie tam neuvedené údaje a to: dátum splatnosti prvej splátky, dátum splatnosti poslednej splátky a dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania.

5. Pri svojom rozhodovaní a nezmenenom skutkovom stave oproti času vyhlásenia v poradí prvého rozsudku vychádzal okresný súd z nasledujúcich právnych úvah:

§ 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka - Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy, ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

§ 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka - Včasnú vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

5.1. Zmluva je uzavretá v momente zhody (konsenzu) vôle zmluvných strán o obsahu zmluvy tým, že riadne a včasné prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobudlo účinnosť (§ 43c ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977759&FragmentId2=3977759>>). Prijatím návrhu na uzavretie zmluvy bez zmien a doplnkov dochádza k zmluvnému konsenzu, ktorý má právotvorné účinky na vznik zmluvy. Zhoda vôle navrhovateľa a adresáta je predpokladom vzniku každej zmluvy. Zhoda vôle sa musí vzťahovať na celý obsah zmluvy. Ustanovenie § 44 ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977765&FragmentId2=3977765>> vychádza zo zásady, že prijatie návrhu (súhlas) musí byť úplné. Podmienkou vzniku zmluvy preto je, aby návrh na jej uzavretie bol prijatý v celom rozsahu bez akýchkoľvek doplnkov, zmien a výhrad. V prípade, že odpoveď na návrh obsahuje modifikáciu obsahu, resp. dodatky, výhrady, obmedzenia či iné zmeny, považuje sa za odmietnutie návrhu ako celku, za zánik pôvodného návrhu a za splnenia podmienok uvedených v § 43a ods. 1 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977743&FragmentId2=3977743>> za nový návrh

so zmeneným obsahom. V prípade protinávrhu dochádza k zmene doterajšieho postavenia subjektov, t. j. navrhovateľa a adresáta (obláta).

5.2. V zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je uvedenie RPMN podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej neuvedenie v zmluve (ak zmluva inak vznikla) je sankcionované tým, že takáto zmluva je bez poplatkov a bez úrokov. Je teda zrejmé, že v prípade, ak zo strany adresáta návrhu na uzavretie zmluvy dôjde k zmene výšky RPMN, dochádza tým k zmene podstatných náležitostí Zmluvy a takúto odpoveď je treba považovať za nový návrh. Následne preto, aby došlo k uzavretiu Zmluvy, je potrebné túto odpoveď chápať ako návrh zmluvy, ktorý musí byť opätovne prijatý pôvodným navrhovateľom zmluvy, teda dlžníkom. V uvedenom prípade k tomu nedošlo, preto treba mať za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je predmetom tohto konania, uzavretá nebola. Na vyššie uvedenom závere nič nemení ani ustanovenie Čl. 2 bodu 2.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere, podľa ktorého: „... Veriteľ je oprávnený po vyhodnotení údajov o Dlžníkovi výšku úveru jednostranne znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako Dlžník uviedol v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany Veriteľa.“ Predmetné ustanovenie treba v prospech žalovaného spotrebiteľa vykladať spôsobom vyššie uvedeným (ako novú ofertu) inak by išlo o neplatné ustanovenie z dôvodu rozporu s § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka (Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.) pre rozpor s § 44 ods.2 Občianskeho zákonníka.

5.3. Keďže návrh bol prijatý aj prostredníctvom „Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi“, tak toto prijatie obsahuje ďalšie údaje, ktoré neboli predmetom návrhu dátum splatnosti prvej splátky, dátum konečnej splatnosti a deň splatnosti každej splátky v rámci kalendárneho mesiaca a teda rozširuje nezhodu medzi návrhom a jeho prijatím.

5.4. Súd nesúhlasí s názorom žalobcu, že RPMN je výsledkom výpočtu a nie zmluvného dojednania, preto nemá vplyv na vznik zmluvy. Vyššie citované ustanovenia OZ nerozlišujú charakter a závažnosť rozdielnych údajov v návrhu a jeho prijatí ale vyžadujú jednoznačný konsenzus. Preto posudzovanie charakteru rozdielneho údaja považuje súd za zbytočnú. Navyiac, ak RPMN predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19, tak rozdielna výška RPMN logicky znamená rozdielnu výšku celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom (v prejednávanej veci uvedenú v návrhu a v prijatí návrhu).

5.5. Podľa rozsudku KS v BB sp. zn. 17Co/373/2017 - Občiansky zákonník nemá ustanovenie, že na uzavretie zmluvy stačí dohoda strán o jej podstatných náležitostiach, preto na uzavretie zmluvy sú nevyhnutné dva adresované jednostranné právne úkony, ktoré sú úplne obsahovo zhodné.

5.6. Vyššie uvedený záver o neexistencii úverovej zmluvy bol potvrdený rozsudkom KS v PO sp. zn. 7Co/11/2017 - Žiadosť o poskytnutie úveru obsiahnutá v bode 5 zmluvy o revolvingovom úvere predstavuje návrh na uzavretie zmluvy podľa § 43a Občianskeho zákonníka. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Ak žalovaný zmenil údaj o RPMN fakticky išlo v zmysle ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> o odmietnutie návrhu žalobcu, ktoré je potrebné považovať za nový návrh. Tento nový návrh musel byť prijatý žalobcom v účastníkmi dojednanej písomnej forme. Povinnosť uzatvoriť zmluvu v písomnej forme priamo vyplýva z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. V zmysle bodu 13 zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 11. 09. 2014 na jej uzatvorenie sa vyžadovalo riadne vyplnenie zmluvy a následné podpísanie. K písomnému prijatiu nového návrhu v zmysle ust. § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> zo strany žalobcu nedošlo, a preto ani zmluva o revolvingovom úvere platne vzniknúť nemohla.

5.7. Rovnaký záver prijal KS v PO aj vo veci sp. zn. 6Co/320/2015 z 28.03.2017 - Ak žalovaný mal v úmysle poskytnúť žalobkyni úver na základe podmienok iných ako boli uvedené v žiadosti žalobkyne o poskytnutie revolvingového úveru, mal uzavrieť zmluvu, obsahom ktorej by boli jeho nové podmienky. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov čl. 6 zmluvy označeného ako „údaje o schválenom revolvingovom úvere“, resp. formou „oznámenia veriteľa o schválení úveru“. Je zrejmé, že žalobkyňa v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru (18.08.2011) nemala vedomosť o výške RPMN, resp. bola jej známa len „predpokladaná RPMN“ ktorú žalovaný uviedol v čl. 6 zmluvy a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“, keďže k tomuto došlo až dňa 23.08.2011.

K odvolacím dôvodom odvolací súd ešte uvádza, že je možné proces uzatvárania zmlúv rozdeliť a fázu návrhu a fázu jeho akceptácie, ale stále musí ísť o prijatie návrhu bez jeho podstatných zmien.

Ak nie je návrh akceptovaný v celom rozsahu, ide o nový návrh, ktorý musí byť prijatý druhou stranou. Ani prípadná zmluvná voľnosť a mechanizmus vzniku zmlúv, ktorý by mal byť dohodnutý v rozpore so zákonom upravujúcim uzatváranie zmlúv, nemôže mať za následok vznik platnej zmluvy. Ak teda žalovaný v časti zmluvy „údaje o schválenom úvere“ a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“ uvádzal iné údaje ako údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, išlo o nový návrh, ktorý mala žalobkyňa prijať. Žalovaný teda nebol oprávnený sám jednostranne meniť akýkoľvek podstatný údaj.

Je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že v žiadosti žalobkyne bol údaj týkajúci sa RPMN vo výške 70,01 %, pričom v oznámení veriteľa o schválení úveru RPMN predstavovala výšku 66,59 %. V tejto súvislosti neobstojí argument žalovaného, že RPMN nemôže byť predmetom dohody a že jej výpočet je konkrétne určený, jej výška však musí byť riadne určená a predostretá spotrebiteľovi v čase vzniku dohody. Nemôže byť zmenená jednostranným úkonom zo strany žalovaného.

Správne preto súd prvej inštancie konštatoval, že zmluva platne nevznikla, z tohto dôvodu žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel. Odvolací súd poukazuje na § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523457'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka s tým, že plnenie bez právneho dôvodu malo za následok vznik bezdôvodného obohatenia, ktoré je nutné vydať tomu, na úkor koho bolo získané. Keďže žalobkyňa vrátila žalovanému viac finančných prostriedkov ako jej bolo žalovaným poskytnutých, na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo dôvodné zaviazat' žalovaného.

5.8. Vyššie uvedený právny záver sa zdá byť prijatý minimálne väčšinovo, keďže je uvedený aj rozhodnutím KS v PO sp. zn. 17Co/73/2016, 2Co/51/2017, 21Co/109/2017 a najnovšie 13Co/35/2018 zo dňa 17.12.2018 a sp. zn. 14Co/19/2018 zo dňa 20.11.2018, ako aj v rozhodnutí KS v BB sp. zn. 13Co/1266/2014, 15Co/768/2014, KS v Žiline sp.zn. 5Co/797/2014, 6Co/107/2016 a ďalších.

6. Vzťah medzi účastníkmi konania, tak treba posudzovať ako vzťah z bezdôvodného obohatenia, pričom išlo o plnenie bez právneho dôvodu (k vzniku zmluvy a to aj neplatnej pre nedostatok prieniku oferty s jej prijatím nedošlo).

6.1. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka

(1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

(2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka - Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka - Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 107 ods.1 OZ - Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods.2 OZ - Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

7. Keďže KS v PO v zrušujúcom uznesení uviedol, že úver je bezúročný a bez poplatkov (bez upresnenia z akého dôvodu), súd viazaný týmto právnym názorom napriek svojim záverom uvedeným v bode 5. - 5.7. odôvodnenia uvádza, že považuje úvery poskytnuté žalovaným žalobcovi za bezúročné a bez poplatkov.

7.1. Ak úvery boli spolu poskytnuté vo výške 2988,58 € a žalobca vrátil sumu 6415,42 €, tak suma 3426,84 € predstavuje bezdôvodné obohatenie získané žalovaným na jeho úkor.

7.2. Žalobou uplatnenú pohľadávku nemá súd na základe príkazu krajského súdu za premlčanú a to aj pri vedomosti judikatúry NS SR, ktorá zodpovedá aj jeho právneho názoru a ktorá je nasledujúca:

3Cdo/169/2017 - 12.1. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 67/2011 pripomenul, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd tu konštatoval, že v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo,

a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

12.2 Pre účely preskúmaného prípadu treba osobitne poukázať na tú časť odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 67/2011, v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“.

12.3. K obdobným právnym záverom dospel najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 121/2009, v ktorom uviedol, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie).

13. Na podklade uvedeného dovolací súd konštatuje, že žalobkyňa nedôvodne tvrdí, že právna otázka, ktorú nastolila v dovolaní, nebola ešte dovolacím súdom vyriešená. Na tom nemôže nič zmeniť nesúhlas žalobkyne založený na jej skutkových tvrdeniach, v zmysle ktorých sa o okolnostiach významných z hľadiska určenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby dozvedela v iný deň, než uviedol odvolací súd.

8Cdo/163/2018 - 14. Pri posúdení právnej otázky začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení najvyšší súd poukazuje na rozhodnutie vedené pod sp.zn. 3 Cdo/169/2017, ktoré uvádza aj žalobca. Podľa tohto rozhodnutia takáto právna otázka bola už dovolacím súdom vyriešená, a to v rozhodnutí vedenom pod sp.zn. 1 Cdo/67/2011, kde sa uvádza, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí vedenom pod sp.zn. 3 Cdo/169/2017 osobitne poukázal na tú časť odôvodnenia rozhodnutia sp.zn. 1 Cdo/67/2017, v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“. Pokiaľ žalobca poukazuje na opačný právny záver, ktorý by mal byť uvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedenom po sp.zn. 5 Cdo/121/2009, dovolací súd uvádza (ako už uviedol v rozhodnutí pod sp.zn. 3Cdo/169/2017), že v tomto dospel najvyšší súd k obdobným právnym záverom, a to, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie). Na uvádzaných právnych záveroch o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení založil svoje rozhodnutie aj odvolací súd, konkrétne ako vyplýva z bodu 14. jeho odôvodnenia. Žalobcom uvádzané rozhodnutie pod sp.zn. 6 MCdo/9/2012 nie je možné použiť pri riešení danej otázky, nakoľko predmetom rozhodovania bola procesná otázka oprávnenia exekučného súdu skúmať právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok.

1Cdo/238/2017 - 19. Tu dovolací súd konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.

21. Dovolací súd preto konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdmi nižších inštancií bolo nesprávne.

8. Náhrada trov konania. Náhrada trov konania. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

10.1. V konaní plne úspešnému žalobcovi priznal súd nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.